

Anna Szpakowska

[Ja,jako najmłodsza]

Awazymyz : pismo historyczno-społeczno-kulturalne Karaimów nr 1(22), 23

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

znaku. Milicjant też podziwiał samochód i nie wypisał mandatu, poradził, któredy jechać i życzył szczęśliwej drogi. Musia była zachwycona podróżą, bo po raz pierwszy widziała góry.

Szymon: Wszyscy mówili o Marku, że ma złote ręce. Ja mogę dodać, że złote ręce mają ci, którzy mają złotą głowę. Jestem młodszy od niego o dwa i pół roku. Mogę powiedzieć z dumą, że on zawsze był moim nauczycielem.

Zosia: Zawsze mogłam zwrócić się do niego o pomoc, poradę.

Zofia Abkowicz i Szymon Juchniewicz
Wrocław i Troki

Ja, jako najmłodsza (ale nie młoda) przedstawicielka rodziny Juchniewiczów, chcę uzupełnić wspomnienia Zosi i Szymka. Nie przypominam sobie, żeby Marek albo ktoś inny w domu podnosił głos. Pamiętam, jak w długie zimowe wieczory przy słabym świetle „kopiłki” dookoła stołu zasiadała cała nasza rodzina, nieraz przychodzili też ciocia Marynia i stryj Szymon (brat tatusia). Marek czytał, my słuchaliśmy. Mama zawsze coś robiła na drutach albo cerowała, łątała. Patrząc na to z perspektywy 60 lat nie raz dziwię się, jakim sposobem udało się naszym Rodzicom w tak trudnych czasach stworzyć tak spokojną atmosferę w domu. Nikt nie nakazywał, nikt nie zabraniał, ale wszystko było jak trzeba. Nikt się nigdzie nie spóźniał, w porę było śniadanie, obiad, kolacja itd. Rzecz w tym, że starsi włączali się sami do roboty i przyuczali młodszych. Marek był zawsze spokojny, zrównoważony, poważny. Nigdy nikogo nie skrzywdził, raczej pomógł, obronił. Pamiętam, jak uciekał przed młodszym Szymkiem, który szukał zwady. Marek do końca swego życia zawsze był dla nas autorytetem. Do niego zwracaliśmy się, gdy była potrzebna rada lub pomoc. Kochał b.p. Musię, synów. A wnuczki – Erikę i Ewelinę – ubóstwiał. Były najjaśniejszym promieniem w jego ciężkim życiu. Niecały miesiąc przed jego śmiercią odwiedziliśmy go w szpitalu. Ewelina przyszła do dziadka po zdaniu ostatniego egzaminu na wieczorowych studiach. Pokazała swoje świadectwo z ocenami dobrze i bardzo dobrze. Wiedziała, jak ucieszyć Dziadka. Skończyły się Jego męki, niech mu będzie lekką ziemia trocka, a pamięć o nim pozostanie na zawsze w naszych sercach.

Anna Szpakowska
Wilno

Kalendarium

- 7. Jaz Üvriatiuviu (7. Letnia Szkoła Języka Karaimskiego) – 4–19.07.2009 r., Troki, Litwa
- *Kalejdoskop Kultur. II Festiwal mniejszości narodowych i etnicznych we Wrocławiu* – 21 czerwca 2009 r., Wrocław
- *Międzynarodowy dziecięco-młodzieżowy festiwal folklorystyczny „Raduga Sabantuja 2009”* – 12–15 czerwca 2009, Nabiereżnye Czelny, Tatarstan
- *Otwarcie wystawy: „Karaimi na Litwie. Historia i kultura” w Muzeum Podlaskim w Białymstoku* – 27 marca – 31 maja 2009 r., Białystok
- *Podpisanie porozumienia przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych Kalejdoskop Kultur* – 12 lutego 2009 r., Wrocław
- *Otwarcie wystawy: „Karaimi na Litwie. Historia i kultura” w Muzeum w Brodnicy* – styczeń – marzec 2009 r., Brodnica

Awazymyz – Nasz Głos

Redaktor Naczelny
Mariola Abkowicz

Komitet Redakcyjny
Adam Dubiński; Irena Jaroszyńska;
Anna Sulimowicz

Adres Redakcji
ul. Powstańców Śląskich 116 m. 54, 53–333 Wrocław
e-mail: awazymyz@karaimi.org; www.awazymyz.karaimi.org

©Copyright by Bitik 2009 – Oficyna Wydawnicza
Związku Karaimów Polskich

Maszynopis zakwalifikowany do druku staje się
własnością Awazymyz, którego prawa posiada
Związek Karaimów Polskich.

Artykuły nie mogą być publikowane w całości lub
w częściach bez zgody autora i czasopisma.
Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania
nadesłanych tekstów.

Zrealizowano przy udziale
wsparcia finansowego

Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji